

Wat is er aan de hand met Grassmaster?

Het Desso Grassmaster -systeem bestaat 17 jaar. Hoewel het systeem nu en in het verleden door veel partijen als zeer innovatief wordt beschouwd lijkt het systeem onder vuur te liggen. Verschillende voetbalclubs halen deze zomer hun Grassmaster-veld weg en vervuilen het voor een traditioneel natuurgrasveld. Wat is er aan de hand met het meest innovatieve systeem op natuurgrasgebied voor sportvelden? Fieldmanager laat verschillende partijen aan het woord.

Auteur: Karlijn Raats

Deze zomer halen Heerenveen en Feyenoord hun Desso Grassmaster velden weg en ruilen het om voor natuurgras. NAC haalt alleen de bovenlaag eraf. Wordt het voor Desso tijd om door te innoveren en is een rijk bodemleven met wat vaker frezen niet beter dan schrale ondergrond, of is dit een loos alarm? Rob de Heer uitvoerend manager bij aannemer Support In Sport (SIS), die voor een groot aantal Britse premier league-club velden heeft aangelegd: "Ik heb geen verstand van het leggen van Grassmaster, alleen van het weghalen van Grassmaster. De ervaring van klanten van mij is dat Grassmaster-velden relatief hard zijn om op te spelen, waardoor spelers blessures op kunnen lopen. Verder viel mij op als techneut op bezoek bij stadions die een Grassmaster -constructie hebben dat groeiomstandigheden niet optimaal zijn, door verkeerde keuze van het bodemmateriaal. Gras groeit immers niet in die hooggeprezen vezels, maar in de grond. Persoonlijk vind ik dan ook: het is een leuk systeem, maar bij Desso zouden ze meer aandacht aan de ondergrond moeten besteden." Ralf Oechies van Desso: "De Heer heeft gelijk dat gras niet in de Grassmaster vezels groeit. Gras is een natuurproduct, wij versterken dat! Grassmaster is ontwikkeld om een natuurgrasveld stabiel en vlak te houden. Het beperkt de speelschade doordat in een goed onderhouden veld de graswortels vergroeien met de Grassmaster vezels. Dit is het gevolg van een goede onderbouw, onze vezels en professioneel onderhoud. Er zijn wereldwijd ruim 300 Grassmaster-velden, waaronder een fors aantal bij Europese topclubs als Arsenal, Liverpool

en Manchester City." Jochem Knol, adviseur bij ingenieursbureau Grontmij: "Grassmaster is technisch gezien misschien wel het mooiste systeem op de markt, inclusief onze eigen constructies. Maar het is jammer dat Desso vast blijft houden aan een topklaag, die mijns inziens fout is. Wij zouden dolgraag een licentie willen om Grassmaster-velden aan te leggen. Daarbij zien wij Grassmaster niet als een hoofdveld, maar als een trainingsveld. Het grote voordeel van Grassmaster is de verhoogde stabiliteit van het veld. En op hoofdvelden heb je meestal geen probleem met stabiliteit van de topklaag. De problemen van hoofdveld zijn prima op te lossen met goed onderhoud. Daarvoor heb je geen Grassmaster nodig."

SGL

Daar dacht Heerenveen anders over toen het zijn hoofdveld acht jaar geleden liet tooien met het technische hoogstandje van Desso. Een beslissing waar zij dit jaar op terugkwamen. Sportveldbeheerder Henk Schreuder van Heerenveen: "We hadden geen klachten over de kwaliteit van Grassmaster, maar zaten met slechte waterdoorlaatbaarheid van de onderlaag in het veld onder de veldverwarming. Elke keer stond er veel water op het veld, dat was een drama. Omdat we onder de verwarming moeten gaan graven, halen we het Grassmaster-veld eruit. Nu hebben we het veld op 65 centimeter afgegraven en zijn bezig zand erin te rijden. We leggen een nieuw beregeningssysteem aan, nieuwe drainage, nieuwe verwarming en nieuwe led-verlichting. Bovendien wilde op de

Grassmaster-topklaag het gras niet echt goed groeien voordat we SGL-verlichting hadden. Als je een Grassmaster-opbouw hebt, kun je weinig meer aan het veld doen. Het is dan moeilijker om zandsleuven voor waterdoorlaatbaarheid te graven en om met de Field Top Maker erover heen te gaan. Nu krijgen we gras van graszodenkwekerij Dijkhuizen met een fiberturf topklaag. We willen bewust niet doorzaaien, want daar hebben we niet genoeg tijd voor." Nico Littooi, Desso: "Heerenveen heeft de adviezen met betrekking tot de onderbouw van het Desso Grassmaster-veld niet opgevolgd: de storende laag onder de veldverwarming verwijderen; hierdoor ontstonden problemen met de waterdoorlaatbaarheid. Deze problemen mag je niet toeschrijven aan Desso Grassmaster. Heerenveen is ervan overtuigd dat ze met de aanschaf van het SGL systeem het veld optimaal kunnen krijgen. Wij zijn van mening dat de combinatie van Desso Grassmaster met het SGL systeem zoals bijvoorbeeld bij het Emirates stadion van Arsenal de ideale oplossing is voor de stadions van nu. De stabiliteit, vlakheid en beperking van speelschade door de Grassmaster vezels gecombineerd met de door lampen gestimuleerde grasgroei. Alleen lampen zijn ons inziens niet voldoende. Maar goed, iedereen heeft daarover zijn eigen idee.

Sleufjes

Ko Rodenburg van Koro Systems kwam er al jaren geleden achter dat het Desso Grassmaster-systeem niet in alle gevallen ideaal functioneerde. Hij paste het systeem aan door

gebruik te maken van een rijkere traditionele sportveldtoplaag en extra drainage: Koro Grassmaster was geboren. Desso heeft nog altijd de rechten over de uitvinding, maar bij aanleg van een Koro Grassmaster-systeem houden de aannemers de Koro-richtlijnen aan. Rodenburg: "Het verschil tussen beide constructies is dat de Koro Grassmaster-toplaag een volledig natuurlijke samenstelling heeft met een evenwichtig bodemleven, gelijk aan een normaal natuurgrasveld. De velden zijn daardoor zeer bespelings- en onderhoudsvriendelijk. Het is heel belangrijk dat je goede groeiomstandigheden hebt voor het gras. Er komt steeds meer belangstelling voor. Ik mag de originele Grassmaster-constructie niet afkraken, het is ook een goed systeem, maar kost meer onderhoud. Ieder jaar moet je die een centimeter tje affrezen met de Field Top Maker omdat er minder bovenleven is en er daarom meer vervetting van de toplaag is." Ralf Oechies van Desso over het systeem van Rodenburg: "Dit systeem heeft zeker voordelen, maar wij beschouwen de Koro Grassmaster constructie vooral als een constructie waarbij je het met relatief kleine aanpassingen mogelijk maakt Grassmaster toe te passen in een bestaande velden". Littooi vervolgt: "De Koro Grassmaster is super en heeft natuurlijk meer bodemleven dan de originele Grassmaster-opbouw. Maar het hangt helemaal van de conditie van het veld af of de oplossing ligt in een Koro Grassmaster dan wel in een Desso Grassmaster." Toch heeft het doorinnoveren van het originele Grassmaster concept door Koro, Desso niet onberoerd gelaten en lijkt de leverancier wat terug te komen op zijn ultraschrale toplaag. Littooi: "In

de Desso Grassmaster zit inmiddels al wat meer bodemleven, dat hebben we uit ervaring wel geleerd in de afgelopen 17 jaar." Rodenburg over het prijsverschil tussen de twee Grassmaster-systemen: "Het Koro-systeem is goedkoper, want dan hoef je al die grond en dat zand niet uit te wisselen. Waarom zand inbrengen als er al goede grond ligt? Een standaard sportveld geeft driehonderd speeluren, toepassing van de Koro Grassmaster-constructie met een topdrain-systeem geeft zeshonderd speeluren en met de Koro topdrain en ook nog eens het Koro Grassmaster-systeem zit je op duizend speeluren. Dat is een efficiency die gelijkwaardig is aan kunstgras, maar veel interessanter in kosten. Je kunt bijna twee Koro Grassmasters aanleggen voor een kunstgrasveld. In aanleg is een Koro Grassmaster veld goedkoper dan de originele constructie, want spaart veel geld uit door niet met zand te sjouwen." Rodenburg vat nog eens samen: "Een goed natuurgras sportveld is met de huidige technieken absoluut ook in stadions prima te realiseren, mits men daar jaarlijks aan het eind van de competitie enig tijd voor onderhoud in wil plannen. De benodigde tijd voor herstel zal bovendien bij een structurele jaarlijkse toepassing zeer kort zijn .

Intertoto

Enrico Salomons, sportveldbeheerder bij Feyenoord: "De behandeling van de Grassmaster is moeilijker dan van gewoon natuurgras. Grassmaster is een uitstekend product, maar we hadden te weinig tijd om in te zaaien. Daarom hebben we nu gekozen voor graszoden. Die zijn kwalitatief niet minder, zeker nu we met de SGL-verlichting het gras in de winter kunnen laten

doorgroeien. We moeten nu alleen wat meer bemesten en qua onderhoud er meer bovenop zitten dan bij een Grassmaster. Die was ook wat harder dan een natuurgrasveld. De spelers van Feyenoord wilden graag naar een zachter veld." "Ik blijf het Grassmaster-systeem goed vinden, het veld is namelijk superstabiel, maar heeft alleen wel bovengenoemde nadelen. We houden er met de aanleg van de zoden rekening mee dat de spelers aangeven dat ze toch liever op Grassmaster spelen, maar daar ga ikzelf niet vanuit." Jan Braspenning, sportveldbeheerder NAC: "Wij halen alleen de toplaag eraf, omdat de vezels door verzanding vervuild zijn geraakt. De bovenlaag, die bestaat uit vilt, zand en straatgras, gaat eraf en maken we schoon en zaaien we opnieuw in. De mat heeft tot 20 juli de tijd om te rusten, dan is er een enkele Intertotowedstrijd. Maar daarna heeft hij weer een maandje om te herstellen. Het Desso Grassmaster-systeem bevalt verder prima. Het veld is zacht genoeg, omdat ik het regelmatig vertidrain." Rodenburg: "Bij Feyenoord is het verwijderen van de Grassmaster een tijdsverhaal. Zij zitten met concerten en veel wedstrijden en hebben geen tijd om het Grassmaster-veld naar behoren te onderhouden. Bij Heerenveen zit het probleem in de ondergrond. Stadions moeten zich goed bedenken als ze een Grassmaster willen hebben, dat hun ondergrond en waterafvoer al goed moet zijn voordat ze het systeem aanleggen. Maar", voegt hij toe, "bij Feyenoord is de boel zo achtergelaten dat de Grassmaster er zo weer terug in kan. De kans bestaat namelijk dat het stadion er volgend jaar toch weer voor kiest."

Ko Rodenburg, "Het Koro-systeem is goedkoper, want dan hoef je al die grond en dat zand niet uit te wisselen. Waarom zand inbrengen als er al goede grond ligt?"

Rob de Heer, "Ik heb geen verstand van het leggen van Grassmasters, alleen van het weghalen van Grassmasters."

Nico Littooi, "In de Desso Grassmaster zit inmiddels al wat meer bodemleven, dat hebben we uit ervaring wel geleerd in de afgelopen 15 jaar."

Jochem Knol, "Maar het is jammer dat Desso vast blijft houden aan de foute toplaag."